Година IV — Цариградъ, 30 Майи 1870 — Брой 54

МАКЕДОНІЯ ще излѣзва дважь въ мѣсецѣ, въ Срѣдж и въ Сжббо- — Цѣна прѣдплатена за годинж на листа **седмь** бѣлы меджидіета, единъ-тъ само, кой да е, **четыри** меджидіи. А за шесть мѣсеца, -та листа 4 бѣлы меджидіи, а е- 2 $^1/_2$, както въ Цариградъ тукъ и на всякждѣ повѣче. — Единъ листъ 60 пары.

Писма не освободены отъ пощенскж пла- и парчвания за вѣстникъ не сдружены прѣдплатѣтѣ не ся пріемѣтъ.

МАКЕДОНІЯ.

Листъ за Политикж и Книжевность.

Подписка-та на спомоществованія-та става въ Цариградъ при Редактора и издателя на **МАКЕДОНІЯ** Н. Р. Славейкова, при Одунъ-Капіи № 68. А по вънъ при отредеными настоятели, които и отговарятъ за вѣстникъ-тъ. — Статіи и писма за общеполезны работы вмѣстяватъ ся безъ платѣ, а за частны извѣстія плаща ся по единъ гр за редъ.

На настоятелитѣ ся устѣпва по петь на сто отъ цѣнѣтѣ на спомоществованията като сѣбрѣтъ отъ три спомоществованія на горѣ

Истинитѣ Труженици

Истинж е че достоинството и способности на нѣкои частны лица, които или случайно по заслуги нѣкои сж ся повдигнали и сж и на чело на единъ народъ, могѫтъ принесѫтъ голѣмж ползѫ на тозь народъ. Но неправедно щѣше да е, и показало бы ны съсгледы и че не смы въ състояніе оцѣнявамы както трѣба историческытѣ съ- ако бы всичко що е станѫло добро за народъ да го приписвамы само на геніял- тѫ, на достоинството и способноститѣ или слугытѣ на едны таквызь частны лица. За- сѫщо тъй истинно и очевѣстно е че дѣ- е станѫло тъй, да ся остави колелото на единото развитіе само на таквызь частны ли- да го движатъ, тамъ ако и да е посочило и да ся е видѣло даже за едно извѣстно не нѣкакво понапрѣдваніе, по едно по-здра- съгледваніе, то ся е намѣрвало че по сж- сть е всякога слабо бывало, а често пакъ е случавало че слѣдъ нѣколко крачкы що авя напрѣдъ подъ тѣхното ржководство, то съ волѣтѣ или на другы частны людіе и на самы тѣзи истытѣ ся повраща и у- ся на задъ.

Съ единж рѣчь; тамъ дѣто всичката работа остава на частны факторы, тамъ напрѣдъкътъ инецъ (мехуръ) отъ мыло (сапунь) на во- т. е. не трайнъ, не твърдъ, не належенъ, ще може всякой часъ да исчезне и да ся прѣ- не въ противностьтѣ си.

Тая наука отъ исторіѣтѣ нма си голѣмото ение, и съ гласътъ на Божіѣтѣ истинѫ и собственнѫтѣ доброчестинѫ на народа за- два, що и народытѣ да съдѣйствувагъ елкыйтъ трудъ около общійтъ напрѣдъкъ. Народитѣ, а относително тѣхнытѣ труженици ото на общытѣ интересы, имать двогубѫ лѫжность, що отъ единѫ странѫ съ ето си, а отъ другѫ съ говореніето си омогнѫтъ на онѣзи частны лица които тратъ като прѣводители, и които искрен- ся силятъ да подвигнѫтъ напрѣдъ общест- ползѫ и развитіе.— А пакъ отъ другѫ гледатъ да распространятъ вліяніето на явното ніе въ народа, що да извыкатъ въ него стоятелны мысли, и да го направятъ ка- ръ що съсъ собственнѫтѣ си иниціативѫ подирѣ и да подпомогне тежненіето на о- водители, които искатъ да доведѫтъ на- къ до единъ по-высокъ степень на съвръ- ото развитіе.

Ный неможемъ да затаимъ отъ себе си всичѫ тяжесть на тойзи двогубъ задатъкъ, но отъ другѫ странѫ неможемъ нито у и- тъ труженикъ да признаемъ, че той е на чинѫтѣ на своѣтѣ длѣжность и на поло- ето си, додѣ го не видимъ че ся е завзелъ съ тѫ серіозность на великото призваніе о- осѫщественіето на задатъкътъ, който му лага отъ раденіето му за доброчестіето родътъ.

Отъ това слѣдува че въ разгледваніето на лоститѣ на явнытѣ труженици пьрво кое- рѣба да ся придирва е: Кои сѫ тѣзи срѣд- които бы могли колкото е повече възмо- да гы направятъ способны да отговарятъ на туй голѣмо призваніе.

Споредъ нашето схващаніе ный одобрявамы тритѣ по-главны срѣдства.

I. Явный труженикъ трѣба да ся труди *са голѣма самоотверженность.* Тамъ дѣто ненето напрѣдъ е най голѣмата работа, обыкновенно всичкытѣ вещественны както нравственны обстоятелства или околности сѫ непріятытѣ за явный труженикъ. Той въ храмътъ на своѣтѣ длѣжность да съ себе си енергическѫ волѣ, да ся жава съ най строгѫ самоотверженность, въ частны нѣкои случай, може и трѣба стага до границытѣ на собственнѫтѣ абне- (самопрѣговаряніе.)

II. Явный труженикъ трѣба всякога да слу- на истинѫтѣ, както що служи всякога на га. Никакви обзирания не трѣба да го свра- отъ този му пѫть, който е пѫть на сѫ- ственно сѫждение и на зрѣло схващаніе; ото истинностьтѣ исключава пристрастно- тѫ, а исключеніето на пристрастностьтѣ за- ря за всякога и на всякой случай пѫтьтъ страстьтѣ. Както пьрвосвященикътъ въ ътъ Сіонскый, така трѣба явный тружe- да влѣзе въ храмътъ на своѣтѣ трудъ ъ, неокалянъ отъ никаквѫ страсть, не за- отъ никаквѫ субіективность, неподкупенъ никаквѫ на възъ единѫ странѫ наклонность.

III. Явный труженикъ трѣба да ся надыха вѣрѫтѣ за бѫдущностьтѣ на народътъ си ся въодушевя за неговытѣ интереси.

гаснѣе ли то, тогазь не остава вѣрѫ въ саминъ себе ни, а безъ твърдѫ вѣрѫ въ бѫдущностьтѣ си народътъ е мьргавъ трупъ, който отъ външнытѣ вліянія ся растлѣва и истлѣва.

Ще каже че тритѣ необходимы срѣдства за явнытѣ труженикъ по народнытѣ и общественны дѣла сѫ: *Самоотверженность, истинность и вѣра въ саминъ-себе му*: А отъ туй слѣдува че всякой явенъ труженикъ, съ това тройно негово нравственно увѣреніе, може да приноси голѣмѫ ползѫ на народа си, когато напротивъ безъ таквозь едно увѣреніе, той не е освѣнъ орѫдіе за разслабваніе на всичкытѣ отношенія.

Нашійтъ народъ е новъ или по добрѣ подновенъ да кажемъ, и въ подновеніето си той е още младъ както въ умственъ тъй и въ вещественъ погледъ, излишно е да кажѫ че въ политическый го нѣма и никакъвъ. Имамы ли ный трошицѫ поне отъ всичко онова, което е направило другытѣ Европейскы народы и по-ѣкы и по-имотны и по-благосъстоятелны? Не ще сгрѣшимъ, ако си кажемъ право, че като народъ ный още нѣщо нѣмамы. Сега едвамъ по голѣмѫтѣ милость на милостивыйтъ нашъ Господарь ный ставамы стопаны на единѫ правилнѫ за черковното си благоустроеніе, и надъ него смы повыканы ный днесь явно да работимъ и да ся трудимъ.

На почитаемытѣ онѣзи частны лица "които стоять на чело на тѫзь работѫ, като явны труженицы, прѣдстои съ разумно и искренно труденіе да положѫтъ здравѫтѣ основѫ на който има да ся подигне зданіето на това черковно благоустроеніе, което е въ сѫщото врѣме благоустроеніе и на самыйтъ народъ. Ный обычамы да вѣрвамы че тѣ всичкы и желѣятъ и искатъ да извѣршатъ това, ный знаемъ още че тѣ съ възможного отъ тѣхнѫ странѫ стараніе ся стремятъ къмъ достигваніето на тѫзи желаемѫ отъ всичкы цѣль; но трѣба да исповѣдамы такѫ, че понеже пѫтищата които водятъ къмъ тѫзи цѣль сѫ още пълны съ трьніе, за искореняваніето имъ изисква ся малко повечко енергіѣ и по-голѣмѫ смогреливость. А прѣди всичко изисква ся онова не поклатно увѣреніе, че за всичкы насъ е настанѫлъ часътъ, съ самоотверженность, истинность и твърдѫ вѣрѫ въ добрѫтѣ будущность на народътъ ни да помагамы да ся свърши честито тѫзи започнѫтѣ работѫ.

А колкото за насъ си частно, като вѣстникарь, ако остане да говоримъ, що кажемъ, че главното наше служеніе е да гледамы какъ да възнимамы онова спасително вліяніе върху мысленіето на народътъ; тъй що, то не само силно да подпира и подкрѣпя процесътъ на туй наше черковно административно прѣустроеніе, което има да управи теченіето си, по начертаніето на Привръменныйтъ Съвѣтъ но и да извыкамы още самосовѣстнѫ мысьлъ въ народътъ, която ще го направи самостоятеленъ дѣецъ въ прѣбразованіето на постановленията и на всичко устроеніе отъ новый редъ на работытѣ.

За всичко ни скупомъ: Ный стоимъ прѣдъ важнѫтѣ минутѫ на единъ новъ животъ, който ще ся развіе въ всичкытѣ наши отношенія; тая минута ни налага длѣжность, да направимъ тъй зрѣло, серіозно и силно явното мысленіе, което да е каджрно да прѣдставя заедно и подкрѣпители на новытѣ постановленія и пазители тѣхны за напрѣдъ. Съ пьрвото ще да ся улеснятъ необходимытѣ прѣобразованія за черковното ни благоустроеніе, а съ второто ще ся оздрави и обезгрыжи единъ постоянъ напрѣдъкъ въ развитіето на народа. Лицата които иматъ на себе си подвигътъ на основоположеніето могѫтъ наистинѫ да направятъ много нѣщо за това благоустроеніе, но за да ся прѣдпази то отъ ненадѣйно срупаваніе и да ся спази вѣчно за народътъ това може да го извѣрши само зрѣлото самостоятелно явно мысленіе.

Отъ своѣ странѫ вѣрны на длѣжноститѣ на званіето си ный ще ся стараемъ до колкото ни силытѣ допрощавать да развиваны въ народътъ самосовѣстность, и самосовѣстность здравѫ, която да пріима и да усигурява всичко що е за ползѫ и за постоянно напрѣдваніе на народа, но която и да отвѣрля и да осѫжда всичко що бы было произведеніе на страсти и егоизмъ и което бы могло да докара въ опасность напрѣдваніето на народното благосъстояніе.

Ный мыслимъ и вѣрвамы че благословеніето на потомството ще падне на онѣзи, които посвятятъ себе си за осѫщественіето на таквызь единѫ самосовѣстность въ народътъ, която носи въ себе си най-здравото поручителство не само за прѣдлежащето ни черковно благоустроеніе, но въобще за всяко народно

Устройството на Срьбскыйтъ народенъ Съборъ.

На основаніе на правилнытѣ, които постаръ изъ давна обычай и установленія принадлежатъ на Срьбскый-тъ народъ отъ православнѫтѣ источнѫ черкви подъ вѣдомството на срьбскѫтѣ патріархыѣ и митрополіѣ, и които сѫ поручителствовани кое отъ найвысокытѣ царскы и кралевскы привилегыи, кое пакъ отъ дьржавныйтъ законъ и по ime отъ 27-йтъ членъ на Унгарскыйтъ Съборъ отъ 1870 год., и пакъ на основаніе на автономіѣтѣ исто тъй припознаты и поручителствовани и отъ 9-й членъ на унгарскый съборъ отъ 1868 годинѫ, установява ся слѣдующето:

Устройство на Срьбскый народенъ съборъ. *)

Чл. 1-й. Срьбскыйтъ народный съборъ е органъ който въ името на Срьбскый народъ на Православнѫтѣ черкви подъ вѣдомството на Срьбскѫтѣ патріархыѣ и митрополіѣ, въ границытѣ на дьржавный законъ, самостоятелно нарежда отношенията и расправя, нагледва, непосрѣдственно и посрѣдственно извръшва работытѣ, които ся касаѣтъ до черковнѫтѣ администраціѣ, училищата, просвѣщеніето, учебнытѣ и благодѣтелны народны заведенія и заклады, сьрбскытѣ народны фондове, и сьрбскытѣ черковно-народны имоты,

Чл. 2 Този съборъ състои отъ личны и избраны членове.

Личны членове сѫ онѣзи, които по достоинството си въ смыслътъ на това устройство иматъ въ съборътъ мѣсто и гласъ.

Избраны членове на събора сѫ онѣзи, които народътъ въ смыслътъ и на основѫтѣ на туй устройство и избирателныйтъ редъ избира за свои прѣдставители на съборътъ.

Чл. 3 Личны членове на събора сѫ, Карловачкыйтъ Архіепископъ Митрополитъ и Патріархъ и епархіалнитѣ владыци.

Чл. 4 Съборътъ ще има 75 избраны членове и то 25 отъ свещеническый разредъ и 50 отъ свѣтскый.

Чл. 5. Свещенството избира прѣдставитель за съборътъ безъ разликѫ на клеръ: въ Карловачкѫтѣ главнѫ Епархыѣ 5-ма. Въ Бачкѫтѣ Епархыѣ 3. Въ Будимскѫтѣ — 1. Въ Тамишварскѫтѣ — 4-ма. Въ Вьршачкѫтѣ — 4-ма. Въ Пакрачкѫтѣ — 3-ма. Въ Горне-Карловачкѫтѣ 5.

Чл. 6. Свѣтскыйтъ разредъ избира за съборътъ прѣдставители. Отъ Карловачкѫтѣ главнѫ Епархыѣ 7-на. Отъ Бачкѫтѣ Епархыѣ 7-на. Отъ Будимскѫтѣ — 1. Отъ Тамишварскѫтѣ — 8-на. Отъ Вьршачкѫтѣ — 8-на. Отъ Пакрачкѫтѣ—5-ма. Отъ горне-Карловачкѫтѣ — 12.

Освѣнъ това главната Епархыя и Пакрачката Епархыя заедно избиратъ единого.

И пакъ горне-Карловачката и Пакрачката заедно избиратъ единого. (Всичкы 50).

Член. 7. Кои избирающи окружія и колко прѣдставители ще пратятъ на съборъ-тъ това ся опрѣдѣля въ избирателнѫтѣ наредѫ.

Чл. 8. Прѣдставителитѣ и отъ свещеническый и отъ свѣтскый разредъ ся избиратъ за по три годины.

Чл. 9. Съборътъ ся съставя редовно на назначеното мѣсто всякѫ третѣ годинѫ и то прѣзъ мѣсецъ май, а извънредно пакъ кога какъ бѫде потрѣбно.

Чл. 10. Съборътъ, слѣдъ рѣшеніето на постоянѫтѣ съборскѫ комисіѣ чл. 23 и слѣдъ прѣдварителного увѣдоменіе на Н. Величество, свыква го Сьрбскыйтъ Патріархъ и Митрополитъ, и когато нѣма Патріархъ и Митрополитъ, или, кога е той нѣщо прѣпреченъ, свыква го прѣдседательтъ на комисіѣтѣ.

Чл. 11. Инструкціи отъ странѫ на избирателитѣ не вѣржатъ членоветѣ на събора.

Чл. 12. Членъ на събора може да бѫде всякой членъ отъ православнѫтѣ Черкви подъ вѣдомството на сьрбскѫтѣ патріархыѣ и митрополіѣ, който има пълны 24 годины, знае да чете и да пише, който не е подъ старателство или въ стецище и не е былъ ни за най-просто злодѣяніе осѫжданъ и накиванъ.

Чл. 13. Съборътъ има двама прѣдседатели, единътъ по достоинство и другыйтъ по изборъ.

Прѣдседатель на събора по достоинство е митрополитътъ и патріархъ сьрбскый, или, него като нѣма, най-старыйтъ владыка.

Прѣдседатель по изборъ е онзи, когото съборътъ избере за прѣзъ всичкото врѣме на своето траяніе.

Прѣдседательтъ по достоинство отваря пьрвото и затваря послѣднето засѣданіе на съборътъ, и прѣдседателствува въ всичкытѣ тържественны и онѣзи засѣданія, които ся дьржатъ до дѣто да ся състави (конституча) Съборътъ.

А пакъ избраныйтъ прѣдседатель прѣдседава и управлява въ всичкытѣ другы съборскы засѣданія. *(слѣди)*

*) Комисията за устроеніето на този съборъ дълго разискна какво названіе да му даде, духовенството налягаше да ся нарече Черковенъ Съборъ, другы прѣдлагахѫ да ся нарече Черковно-народенъ и най-послѣ останѫхѫ съгласны на туй названіе. Р.

Апологіи.

Тулча 24 М. 1870. Позволете ми да отговоріѫ нѣколко думы на В. *Турціѣ* прѣзъ вашій листъ.

Цѣльта на *Турція* е отдавна позната: тя е — да пуща мъглѫ прѣдъ очитѣ на читателитѣ си, за да не ся видѣятъ българскытѣ работы въ истинскый имъ видъ. *Турція* е испълнявала и испълнява своѣтѣ службѫ твърдѣ добросъвѣстно. Нейнытѣ едномысленицы могѫтъ да ся гордѣятъ. 1)

Въ по-многото случаи *Турція* гони своѣтѣ цѣль нѣкакъ по-умѣренно, като обыча да придава на своитѣ думы видъ отъ доброжелателство и благовидность. Но по нѣкога тя хвѣрля прахя така изобилно, що изязи голѣмъ страхъ да не ослѣпи и малкото читатели, които й оставатъ още. 2) Такъвзи прахъ подигнѫ *Турціѣ* въ послѣдне врѣме съ писмото си за Г. Крьстевича.

Като оставямъ на народа да оцѣни голѣмото доброжелателство на *Турціѣ*, азъ ся рѣшавамъ да отговоря на тоя достопочтенъ листъ въ друго едно нѣщо, което ся намира въ сѫщото мѣсто (в. Турція, Н. 13), и което ми ся види голѣмо посягателство въ умственытѣ очи на читателитѣ на *Турціѣ*.

Работата е за капиталнѫтѣ мысьль, че *Рускытѣ въспитанницы трѣбало да ся отстраняѣтъ отъ черковнытѣ работы и намѣсто тѣхъ, тѣзи работы да поведѫтъ искусныть ржцѣ на западнытѣ въспитанницы.* Тая капитална мысьль е родена отъ таѣ сѫщѫтѣ главѫ, която е родила и мысьлтѣ за прѣдателството на Г. Крьстевича.

Като ся залавямъ да говоріѫ за голѣмѫтѣ лажѫ на таѣ мысль, азъ не крыѣ, че го правіѫ отъ самолюбіе. Нека казва, кой каквото ще: самолюбіето е было и ще си остане найсилното побужденіе на человѣческѫтѣ дѣятелность. Биля тамъ, дѣто человѣкъ показва пълно самоотвѣрженіе, и тамъ двигателя е самолюбіето, Человѣкъ ся отрича отъ себе си въ ползѫ на другиго само и само-защото това му прави по-голѣмо благодареніе отъ онова, което ще получи, ако постѫпи инакъ. Дѣто нѣкои постѫпватъ противно на человѣщинѫтѣ и на общытѣ интересы, въ това не е крыво самолюбіето, а неговото крыво разбираніе. Ако разбирамъ самолюбіето така, че днесь ще спичели нѣщо, ако излъжѫ, и ся рѣшавамъ да излъжѫ, безъ да смѣтамъ, какво ще ми докара лъжата утрѣ, вдруги-день и прѣзъ сичкый ми животъ; тогава моето самолюбіе е низко и неосвѣтено съ разума. Тогава азъ съмъ твърдѣ близо до онѣзи твари, които не усѣщатъ повече отъ настоящытѣ нужды и побужденія, които не сѫ прояснили за себе си, въ какво състои тѣхното благополучіе. Таквызи хора сѣкога зидѣятъ своето мнимо благополучіе на злополучіето на другытѣ.

И тъй самолюбіето ма кара да отговоріѫ на докачителнытѣ думы на *Турціѣ*. Самолюбіето ма кара да отговарямъ не за това обаче, че *Турціѣ* мя е нарѣкла неспособенъ рускы въспитанникъ, а за това да не оставямъ нѣкои отъ единородцытѣ си да са лъжѫтъ отъ голытѣ и прикрытытѣ думы на Турціѣ.

Ако бѣше работа само за неспособнытѣ и и злонамѣрнытѣ отъ рускытѣ въспитанницы, сѣкы щѣше да пріеме съвѣта на Турціѣ и да мълчи, защото сѣкы е съгласенъ, че на некаджрный и лошавый человѣкъ общытѣ работы не трѣба да ся оставятъ. Но, Турціѣ говори за сичкытѣ рускы въспитанницы, безъ да исключи единого. Тя отхвѣрля сичкытѣ българе, които сѫ имали злочестинѫтѣ да ся учѫтъ въ Русіѣ, като негодны и биля вредны за черковнытѣ работы, отхвѣрля ги съ едно драскане на перото. Тогава не е вече за мълчаніе, защото мълчаніето ще насьрдчи повече пускателитѣ на мъглѫтѣ. Като унищожаватъ днесь цѣлъ класъ мирны работницы, тѣзи хора ще поченѫтъ утре да исказватъ еще по-голѣмы безумія. Тый ще хванѫтъ да хвѣрлятъ калъ въ сичкый народъ, върху сѣкѫ работѫ. Трѣба да

1) Считамы за нужно да заявимъ че ный не зподѣлямы мислитѣ на почтенныйтъ дописникъ колкото за нашійтъ събратъ че има такѫзъ цѣль. Р.

2) Дописникътъ ни трѣба да има погрѣшены свѣдѣнія колкото за читателитѣ на Турціѣ, по нашитѣ свѣдѣнія ный може да го увѣримъ че този листъ ся пріима и чете отъ единѫ голѣмѫ часть между народътъ ни. Р

ся покажи сичкѫтѫ гнусотѫ на лѫжѫтѫ, за да не смѣе да ся покаже еще веднажъ.

За рускытѣ въспитанницы бѣше ся писало въ Турціѭ и прѣди 4 годины. И тогава бѣше ся казало, че тый не сѫ образованы, че тый не сѫ полѣзны за народа и не знамъ еще какво си.

Тогава еще отговорихъ на *Турціѭ*, че думытѣ ѝ сѫ прѣувеличены и че въ тѣхъ има или недоразумѣніе, или зла умысьль.

Никой не може да каже, че сичкытѣ рускы въспитанницы имѧтъ основателно образованіе. Повечето отъ тѣхъ сѫ отишли да ся учѧтъ на такъвъ възрастъ и съ такъвзи средства, конто не сѫ имъ позволявали да получѧтъ основателно и пълно образованіе. Мѣстото ли е виновато тука, или обстоятелствата, при конто ся намирать днесь нашій народъ и нашитѣ младежи? Но ако има много такъвзи, конто не сѫ доучили нищо, има и другы, конто можѧтъ да направятъ честь на нашій народъ съ своитѣ знанія Г. г. Михаиловскій, Дриновъ, Геровъ и много другы сѫ почерпали своитѣ познанія отъ Русіѭ а не отъ другале. Ами колко има такъвзи, конто сѫ поченѫли ученіето си въ Русіѭ и послѣ сѫ го продължавали сами съ голѣмы трудове и собственны силы, като са мѫчѧтъ да бѫдѧтъ полезны на своя народъ! Ще ли казваме пакъ, че между рускытѣ въспитанницы нѣма образованіе, че сичкытѣ рускы въспитанницы сѫ нищо и никакво? Между рускытѣ въспитанницы ся срѣщатъ по-правы и по точны мысли за общественнытѣ работы, нежели между онѣзи, конто въсхваляватъ Турціѭ, спр. въспитанницытѣ на Западъ. Когато на еднѫ страна виждатъ мисли, а на другѫ страна забѣлѣжватъ пълно отсѫтствіе на мысьль, слѣпо подражаніе и говорѧніе съ чужды уста, на чія страна ще припишешь образованіето? ....

Ный пріемаме, че откъмъ ученіето си рускытѣ въспитанницы заемать доста низъкъ степень; но мигаръ тѣзи, дѣто са мислятъ да сѫ черпали наукѫтѫ отъ обилный источникъ на Западъ, мигаръ тый сѫ въ нѣщо по-горны? Мигаръ и тый не сѫ отивали да ся понаучѧтъ *колко-годъ* и да ся върнѫтъ по-скоро въ отечеството си да работятъ? Прѣчетете само на прѣстытѣ си Западнытѣ въспитанницы и виждѣто не е ли така. Разликата между западнытѣ въспитанницы и рускытѣ е тая, че първытѣ сѫ сербесь и могѫтъ да выкатъ много и сѣкакво, а послѣдны-тѣ знаѭтъ да работѧтъ безъ выкове.

Кога е тъй, кога образованіе-то на западнытѣ е толкова недостатъчно, колкото и на рускытѣ въспитанницы, защо първытѣ да бѫдѧтъ прѣдпочетены въ общытѣ работы? Да не бы западницытѣ да разбиратъ по-добрѣ народнѫтѫ ползѫ? Но това не ся доказва ни съ прѣмѫлчѧлото, ни съ настоящето на нашій народъ.

Тука прѣминаваме на ползѫтѫ отъ рускытѣ въспитанницы. Кои сѫ ся трудили до сега на полето на народного пробужданіе? Кои сѫ работили до сега въ училищата ни и сѫ приготвили народа за днѣшного му състояніе? кои приготвихѫ народа за правдынытѣ, конто той получава днесь чрѣзъ царскый Фарманъ? Западницытѣ ли? Но до сега ный не ги виждахме, освѣнъ въ тѣхнытѣ противодѣйствія на народнытѣ желанія. Но сѫ ли тый, многоученытѣ и най-доброжелателнытѣ западницы, конто выкахѫ прѣзъ *Българіѭ* и прѣзъ Курріе д'Оріанъ, че Българскытѣ исканія сѫ чужды внушенія че народа нищо не усѣща, нищо не иска, но другы го възбуждатъ? Но сѫ ли прѣхваленытѣ западницы, конто увѣрявахѫ народа прѣзъ *Турціѭ*, че черковный въпросъ не ще ся рѣши, че не е възможно да ся даде на Българетѣ своѭ черкова, додѣто тый запазватъ православіето чисто? Не сѫ ли западницытѣ конто сѫ показвали такъвзи прислужничество на чуждо духовенство и сѫ говорили толкова врѣме съ устата на това духовенство?..... Не сѫ ли западницытѣ, конто пріемать да хвърлятъ калъ въ лицето на сичкы, конто не имъ угождаватъ?

Нынѣ молимъ читателитѣ, да прѣследатъ писаного отъ рускытѣ въспитанницы и да потърсятъ, има ли у тѣхъ нѣщо такъвзи, каквото често са срѣща у западницытѣ. У рускытѣ въспитанници не ще ся намѣрятъ такъвзи обвиненія и наковладяванія, каквито са срѣщатъ у западницытѣ. Защити ли нѣкой народнытѣ училища той е надѫханъ отъ Русіѭ, той е злонамѣренъ за западницытѣ. Не отива ли нѣкой по водѫтѫ на слугытѣ, той е прѣдатель. Такъвзи е дълбокого разбиране на народнѫтѫ ползѫ отъ западницытѣ; такъвзи сѫ услугытѣ имъ на народа. И тѣзи хора днесь искатъ да приберѣтъ черковнытѣ работы, като са прѣпоручватъ за най разумны и учены! Нынѣ призъваваме вниманіето на народа и го молимъ да не ся вдава на никакъвы внушенія. Въ избираніето на владыцы, прѣдставители и другы общы хора ный искаме едно прѣдпочтеніе — прѣдпочтеніето на по-достойны, че бъль кой бъль. Има добры хора, има честны характеры и между западнытѣ въспитанницы и между рускытѣ. Само такъвзи хора да са избираятъ, само на тѣхъ да ся повѣрявятъ общы работы. Отъ хора, конто искатъ монополь въ общытѣ работы, да са бойте. Такъвзи хора не могѫтъ да мислѭтъ добро.....

Прѣди четыре годины Г. Редакторъ на *Турціѭ* бѣше са съгласилъ и бѣше обявилъ прѣзъ вѣстника си, когато му са забѣлѣжи, че между рускытѣ въспитанницы има добры и полезны хора. Днѣсь пакъ са повръща на първото и обявява въ листа си, че рускытѣ въспитанницы катихисеса! Малка ли е тая послѣдователность; нѣ такъвзи е тя западната благонамѣренность, както іѫ разбира *Турціѭ* съ компаніею. Днѣсь укоряви едно нѣщо, утрѣ го хвали, послѣ пакъ ще го похули. Не е ли работата да заплитаме сичко, за да не са разбере нищо? Въ еднѫ недѣлѭ ный ще укоримъ Тулчанскѫтѫ общинѫ, дѣто тя са осмѣлила да даде гласъ за устава, и ще іѫ похвалимъ за сѫщый постѫпъкъ. Народа нека са чуди, кое е право: укора ли, похвалата ли. Голѣмы уроцы щѣше да извлече народа, ако бѣше ималъ само вѣстникъ *Турціѭ*. (Това е малко прѣкалено. Р.)

До тука азъ употрѣбявахъ думѫтѫ *западни* безъ най-малко ограниченіе. Да ма простятъ за това сичкы онѣзи, конто сѫ ся учили въ нѣкое западно училище и сѫ си останѫли чисты Българе. За тѣхъ не ми е думата. Тый сѫ были и ще бѫдѧтъ почетены отъ народа спорелъ достоинствого и добротѫтѫ си. Азъ говорихъ тука само срѣщу онѣзи западны въспитанницы, конто пріели отъ западъ само фанатизма и другы подобны добрины, и на конто образованіето състои не въ основателны мнѣнія за сичко онова, що са касае до по-главнытѣ страны на народный животъ, а въ прѣзрѣлытѣ сужденія на французскытѣ попове и на старытѣ французски книги. Азъ съмъ напълно увѣренъ, че истинско образованный западникъ не ще раче ни да погледне на такъвзи дружинѫ, като компаніята на *Турціѭ*. — Еще помалко защищавамъ азъ руского въспитаніе. Азъ са застѫпихъ за онѣзи рускы въспитанници конто сѫ были полезны за народа ни. За руского въспитаніе нека казва, кой какъвто ще. То не ми влазя въ работѫтѫ, нито имамъ охотѫ да защищавамъ онова, коего е чуждо за мене и за народа ни. Моята цѣль бѣше да покажѫ, колко струватъ думытѣ на *Турціѭ* за рускытѣ въспитанници. Т. Икономовъ.

Цариградъ-Ортакюю *3 Мая 1870.*

Г. Редакторе на В. „Македоніѭ."

Моля вы са вмѣстете въ по-близныйтъ листъ на почтенныйтъ ви вѣстникъ слѣдующытѣ редове.

Вѣстникъ Турціѭ обнародва едно писмо въ което неизвѣстенъ нѣкой си труди са да опозори Н. Б. Гавріилъ Ефенди. Неизвѣстностъ та на писмописецътъ представи са на нѣкой за добра дохватка да распрѣснатъ злонамѣрено че това писмо было написано отъ мене: за това считамъ за длѫжность моя да изява прѣдъ почтенната публика, че то не е отъ мене, и че то е твърдѣ неправедно. Първо защо азъ съмъ ималъ и имамъ по благородно занимѧніе отъ колкото е онова съ личноститѣ: Второ, защо, въ разстояніе на десеть годины въ което по длѫжность принасяхъ трудоветѣ си на отечеството си, въ лицето на Н. Б Гавріилъ Ефенди намѣрихъ всегда единъ искренъ пріятель и помощникъ и сътрудникъ отъ най-способнытѣ, най-ревностнытѣ и най-полезнытѣ.

Распрѣснѫтыйтъ слухъ е прочее една клевета, на която цѣльта като явна излишно считамъ да іѫ р искрывамъ. Д. Ст. Чомяковъ.

"Допискы на "Македоція."

Руссе 22 Май, 1870

Научавамъ ся отъ вѣренъ источникъ какъ Н. Прѣвъсходителство Акыфъ-пашѫ, главныйтъ управитель на Дулавскыйтъ велаетъ, по прѣдложеніето на едного отъ руссенскытѣ първенци, а именно Н. Благородіе Г-на Петра Златевъ, благоволилъ да проводи едно Българче родомъ отъ Трѣвнѫ за да изучи земледѣліето въ нѣкое Германско училище, подъ правителственно иждивеніе.

Н. П. Акыфъ-пашѫ пріелъ благосклонно прѣдложеніето, и незабавно го възложилъ на Съвѣта що ся намира подъ негово прѣдсѣдателство, за да ся размисли и извърши потрѣбното. Както казватъ условіята на Н. Прѣвъсход. были най-похвалны, понеже ученикътъ, за когото става дума, като свърши наукытѣ си, задлѫжилъ ся да служи въ Велаета за развитіето на земледѣліето. Това нѣщо истинѫ ся вижда като плодъ отъ доброто оцѣненіе що прави Н. П. на този богатъ рудникъ. Акыфъ-пашѫ е сполучилъ много добрѣ въ този отборъ и оцѣненіе. Руссенцы за прьвъ пѫть виждатъ такъво прѣдпріятіе отъ досегашнытѣ си валіи, защото Н. П. Акыфъ-пашѫ ся вижда първыя що обрѫща вниманіе върху тази важнѫ точкѫ която е неисчерпимъ рудникъ за обогатяваніето.

Акыфъ-пашѫ навѣрно е достоинъ за похвалѫ и удобреніе за това си благонамѣрено дѣло, което ще остане вѣченъ споменъ за тукашното населеніе. и нека бѫде увѣренъ какъ тыя сѫ дѣлата конто, плодъ отъ на патріотическы чувства, оставятъ незабравены имената на оныя конто гы правятъ, а особенно тогозъ, на когото подъ управленіето имать повѣрено таквозъ едно население, на което всичкыя поминъкъ е ограниченъ въ земледѣліето.

Не струвамъ злѣ мысліѭ ако приложѫ, че Н. П. Акыфъ-паша ще удостои всеобщѫ похвалѫ, ако ся погрыжи да прѣпоржчи този си примѣръ и на другытѣ подъ управленіето му мютесарифлѫци, каквото всяко едно окржжіе слѣдъ три четири години да ся снабди съ искусни земледѣлцы.

Считамы за длѫжность да изразимъ явнѫ благодарность къмъ Н. П. Акыфъ-пашѫ за тѫзи неговѫ заслугѫ що струва на отечеството си, и за който му ржкоплещемъ съ похвалы. Давно този неговъ примѣръ ся подражаваше отъ другытѣ мутесарифлѫци на вилаета, и часъ по-вѣе земледѣліето и у насъ до желаемыя степень, отъ което зависи обогатяваніето и благосъстояніето на народа и царството.

Трѣвна. — (Изводъ отъ писмо.) "Не щѫ да ти расправямъ за свѣтлого и тържественно празднуваніе на деньтъ на нашитѣ просвѣтители, описаніята на такъвзъ стеоретипны тържествованія изгубихѫ вече значеніето си и сладчинѫтѫ си, азъ щѫ ви кажѫ нѣщо което вѣрвамъ че по-много ще да вы зарадва, и то е което прави честь на селото ни. Нашитѣ селяны поискахѫ да почтѫтъ памятьтѫ на Солунскытѣ братія съ едно прѣдпріятіе, полезно и за селото ни частно и за народътъ ни изобщо. Въ събраніето на 11 Маа въ честь на святітѣ станѫ едно прѣдложеніе да ся испратятъ на общого иждивеніе въ Европѫ нѣкждѣ двѣ способны момчета за да изучатъ специално нѣкои художества конто въведени въ селото ни да могѫтъ да въздигнѫтъ колко-годѣ съвсѣмъ падналытѣ занаяты и ржчны издѣлія конто сѫ единственный поминъкъ на селото ни. Прѣдложеніето си пріе и одобри и ще ся зематъ мѣркы за осѫщественіето му. Днесь за днесь нашитѣ селяны и стары и млады сѫ закяты съ направеніето на новыйтъ колникъ пѫть за прѣзъ Балкана. Споредъ увѣреніето на инжинерытѣ и на другы конто познаватъ мѣстата, този пѫть щѣлъ да отвори единъ новъ много по-лекъ и по-безопасенъ прѣходъ на Балкана по тѣзъ страны; но чудното е че нашитѣ сѣсѣды Габровци много противодѣйствуватъ на това общеполезно прѣдпріятіе и като че искатъ силомъ да направятъ прѣходытѣ на Балкана монополъ само за Габрово.

Т. Назарджикъ 25-й маія 1870. — Днесь съ удоволствіе захващамъ да ви пишѫ за нашійтъ градъ и за неговыты народны, работы, и вы молѭ да гы вмѣстите въ сѫлиповеты на почтенныйтъ ви листъ.

Прѣди нѣколко годины ся съставляваха въ градътъ ни Читалища, конто непринесохѫ никакъвъ плодъ; зачтого най-първото, което ся състави отъ множина ревностны членове, между конто ся намирахѫ и чужестранны (?) привлечены отъ нихъ и полагахѫ всичкы наедно общъ трудъ за подържаніето и за успѣхътъ му; но за злѫ честь имъ ся испрѣчи сѣнка, за прѣсѣкваніе на това общеполезно завѣденіе, което бѣше испрѣчила отъ върлыты ни фанаріотскы непріятели, конто имахѫ тогава вліяніе въ правителственнытѣ работы.

А колкото за второто Читалище, что да кажѭ, и то ся състави пакъ съ сѫщѫтѫ ревность; но не знамъ по какъвъ причинѫ и то неможя, да слѣдва за повече врѣме, освѣнъ за три четыри мѣсяци, и то съ голѣмъ трудъ; да ли вината (погрѣшката) е у членоветы му, или у Настоятелството му, понеже бѣше то тогава отъ най-образованыты, отъ най-цивилизованыты и отъ най-опытныты му?, но чини ми ся да е послѣдныты, зачтото спомоществованіята, земены тогава у нихъ и не употрѣбены всичкы за общѫ ползѫ, раздразны членоветы и имъ даде студенинѫ къмъ Читалището.

Това зло. което сполѣте нашійтъ градъ, стрѣсна нѣколцина отъ младежиты ни, на които имъ даде примѣръ женското ни дружество, за да предпріематъ таѭ св. службѫ за ползѫтѫ на цѣлого ни окружіе. конто глѣдатъ днесь на неѭ като на еднѫ отъ най-важныты имъ работы, макаръ и да имъ принятствуватъ нѣкои отъ горѣрѣченыты партизаны съ своитѣ укоры и присмѣхы; но да но провиденіето да не докара нѣкаква слабость на днешныты ни Ч-щны Настоятели, а да имъ умножи напрѣдъкътъ и вѣрностьтѫ единъ къмъ другы.

По-горѣ казахъ, че примѣрътъ на женското дружество събуди нашиты младежи, то това истина и право, но да видимъ сега, кои сѫ по-напрѣднѫли въ работыты си, то е явно, че сѫ послѣдны; но по коѭ причинѫ гдѣто първыты останахѫ по-назадъ, то ся вижда да е отъ нерядовного имъ отиваніе въ Читалището, и когато отидѫтъ не приказватъ и не работятъ за общѫтѫ ползѫ; но коя гдѣ видѣла нѣщо, коя що чюла нѣщо и коя какво ще си направи по-хубаво по молѫтѫ, да но да ся поправятъ, зачтото много назадъ сѫ останѫли отъ съсѣдныты си дружества. П. Н. Ч.

Съобщаватъ ни изъ ВОДЕНЪ за обнародваніе слѣдующый документъ върху устроеніето на Българскѫтѫ общинѫ въ този градъ:

Оплномощително и за оцеленіе подтвърдително на общинѫтѫ и епитропіѭтѫ ни въ народното ни съединеніе и единомысліе.

Ные долѣ подписанытѣ Воденскы съграждани прьвославны жители быдеещемца родомъ Българи и покорны подданицы на Н. И. В. С. Абд. Аз. прѣмилостивый нашь царь татко и господарь, отъ когото като ся удостоихмы напослѣдокъ и велико-душнѫтѫ многогодишно-ожидаемѫ царскѫ милость, за която смы неописано признателны, и молимъ Бога за благоденствіето и увѣковѣченіето на царството му, единодушно и съгласно, като ся основаваемы на даденный ни царскый фермань и правителственнытѣ ни закони, законно избрахмы си народнѫ общинѫ и епитропіѭ конто съ общинскы печяты оплномощяваемы и задлѫжаваемы да ся трудятъ и работятъ, кога е нуждѫ и предъ чести. правителство да ся прѣдставляватъ за насъ и наше лице и уста да бываатъ, Задлѫжителната имъ работа е въ три нѣща, 1-во: като чисты Българе непознаваемы гърцкѫ патриканѫ и нейны владыцы, за това сакамы да ни донесѫтъ отъ [illegible]

прьвъ майчиній языкъ, и на него [illegible] въспитава челатьта ни, послѣ на тур. [illegible] конъ ако иматъ врѣмя и на другы — [illegible] церквытѣ си сакамы да слушамы [illegible] вого Божіе по языка си както другытѣ тія Българе по царщинѫтѫ. — За това [illegible] полномощихме нашата церковнообщество [illegible] щина, коя колко за управленіето си [illegible] состане уставъ и правилникъ кое ке [illegible] снова на дѣйствіята ѝ, съобразно со [illegible] тѣ за то правителствени закони и да [illegible] влява народътъ прѣдъ всякое званично [illegible] като ке държ родовни прѣписи на [illegible] си во нѫ наша за това нарочно [illegible] трупна книга (кондика), а рѣшеніята [illegible] датъ пріети отъ насъ като общи. [illegible]

Ные ся обвързваемы самоволно да [illegible] дръжамы и подкрѣпямы съ слово, дѣло [illegible] щинѫ ржкѫ кѫдѣто ке е потрѣбно, за [illegible] чко горѣ-реченото подтвърждаваня [illegible] писвамы съ своѭтѫ ржкѫ. **Водена 7** [illegible]

Една Прикасчица.

На страдинъ ходжа едно врѣме [illegible] на нѣкоѭ сватбѫ въ селото си, какъ [illegible] той ся не осѣтилъ но, извьршилъ еда [illegible] що всичкытѣ сватбари ся съблазни [illegible] скытѣ гыдіи го наюрили и най-подпр [illegible] пѫдили изъ селого. Горкыйтъ ходжа [illegible] и свѣнъ вьрвѣлъ цѣлы 15 дена все [illegible] странѫ и спрѣлъ ся най-послѣ въ еди [illegible] дѣто мыслятъ веке че до тамъ не [illegible] възможно да стигне слухътъ за тѫзи [illegible] неприличнѫ работѫ. Слѣдъ 18 годи [illegible] ніе въ онзи градъ, ходжата като поми [illegible] всичко това ся е забравило, враща ся [illegible] дойде на селото си, близу до което [illegible] шелъ, намѣрилъ единъ момъкъ овчер [illegible] спрѣлъ да почине и да поприказа [illegible] него; между друго що приказвали [illegible] нѣкакъ та ходжата попыталъ овчеря [illegible] е годины. „На колко сьмь годины, [illegible] черьтъ на здраво не знаѭ, но помнѫ [illegible] често като казваше, че сьмь ся роди [illegible] годинѫ подпрь *истѫрваніето* на Нас [illegible] Ходжа." Горкана си, реклъ Ходжата [illegible] си, туй нѣщо спохѫ станѫло вече въ [illegible] и хванѫлъ пѫтътъ пакъ назадь.

Прикаската нѣма друго тълкованіе осѣ [illegible] каже че нѣматъ Настрадинъ ходжовѫтѫ чувст [illegible] нѣкои отъ онѣзи конто сѫ възимали неговото [illegible]

Благодарственни [illegible]

Желѣзническото Читалище [illegible] ри на Г-на Вича К. Грѫнчаровъ [illegible] Обрешковъ отъ Горня Ряховица (кои [illegible] минѫлата недѣля посѣтиха града [illegible] причина че доведоха отъ отечество [illegible] четыри момичета за наука въ нашето [illegible] лище), за подаржка имъ на Читали [illegible] 10 Франга. — *Писар.:* С. Д. [illegible]

Сливненского Читалище [illegible] на Н. Благородіе Смаилъ Бея, Такри [illegible] дюрю на Слив. Мютесарифинъ, за под [illegible] му едно годишно теченіе на вѣстникъ Б [illegible]

Настоятелст [illegible]

Книжевно извѣстіе.

— Научаваемы ся че позволеніе ся [illegible] че за издаваніе на двѣ новы по врѣмена [illegible] санія на Българскы, едното любослов [illegible] названіе **Читалище**, а другото Дне [illegible] *зи Промышленость, Земледѣліе и* Т [illegible] Желаемъ колкото по-скоро да видимъ [illegible] нѫто издаваніето и на двѣтѣ тѣзи толко [illegible] лезны списанія.

Политическы Новины

Имамы голѣмѫ скудость отъ полити [illegible] новины, сякашь че и тѣхъ гы е опѫрл [illegible] погълнѫлъ ужасныйтъ пожаръ на Беогр [illegible] сѫ останѫли на политическѫтѫ полѧ [illegible] дребны нѣкои и маловажны работы какво [illegible] напримѣръ слѣдующытѣ: че,

Въ **Англіѭ** принцътъ Валійскый, сынъ [illegible] царицѫ Викторія, сытъ да живѣе все въ [illegible] гліѭ, былъ на пазарлѫкъ да си купи едно [illegible] лать въ Ирландіѭ, за да ходи и въ тѫзи [illegible] нѫ да минува еднѫ часть отъ врѣмето си [illegible] лѣгото. а може бы и по това що съ пр [illegible] ствіето си да пооблегчава инакъ тежкѫтѫ [illegible] на бѣдынтѣ Ирландцы — Въ **Францѫ** [illegible] тенного положеніе на Оливіе го позн [illegible] отсамъ отстатъкъ да но потрае още за [illegible] врѣме и че Френского правителство са [illegible] колкото за обвиненытѣ въ съзаклятіета про [illegible] императора едны да прости, другы да [illegible] — Въ **Румуніѭ** на Изборытѣ спечели [illegible] вителството, и че бѣлата партія на Бе [illegible] надвила на червенѫтѫ демократическѫ и [illegible] пѣваніята на Братіяно и съдружіе сочи [illegible] лѣзатъ пакъ на юхъ. — ИТАЛІЯ И ПОРТОГ [illegible] спрѣчкали и то да было защо и за какво, [illegible] за старыго Салданха, защото италіянски [illegible] Лизбонъ посланникъ неодобрилъ неговѫтѫ [illegible] стѫлкѫ и той сега нерачи да го познае за [illegible] сланникъ.

Поменѫхмы Салданха и ся осѣтихмы [illegible] единъ епизодъ отъ Исторіѭтѫ на неговѫ [illegible] двигъ. Епизодътъ не ся знае на вѣрно до [illegible] е истиненъ, но въ такъвзъ оскудно отъ [illegible] врѣме може да послужи като една куріо [illegible] вина. Казватъ че, като завладѣлъ всичко, [illegible] данха, влѣзълъ въ палатътъ, прѣдстанѫлъ [illegible] прѣдъ царя и му реклъ: Идѫ да ти [illegible] мышцѫтѫ си за поддьржаніе на Корона [illegible] и да поискамъ както всякога заповѣдѫтѣ [illegible] Царьтъ като изразявалъ благодаренѣта [illegible] благопокорныйтъ старъ воеводѫ, „твърдѣ [illegible] брѣ, реклъ, но молѭ ви ся да не [illegible]